

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/21-08/04

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 9. rujna 2021.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 146. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu dostavljam *Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske u svezi provedbe popisa stanovništva*, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama članka 145. Poslovnika Hrvatskoga sabora podnijelo 17 zastupnika u Hrvatskom saboru, aktom od 25. kolovoza 2021. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će svi podnositelji Interpelacije.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR
Prof. dr. sc. Milan Vrkljan
ZASTUPNIK

Zagreb, 25. kolovoza 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKI SABOR
BEOGRADSKA 100, BEOGRAD, MARKO 6

25-08-2021	
021-12/21-08/04	65
6531-21-01	1 1-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Interpelacija o radu Vlade RH u svezi provedbe popisa stanovništva

Poštovani,

u prilogu ovoga dopisa dostavljamo **Interpelaciju o radu Vlade RH u svezi provedbe popisa stanovništva**, koju temeljem čl. 86. st. 2. Ustava Republike Hrvatske i čl. 145. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosi 17 zastupnika.

Tražimo da Interpelaciju uvrstite u Dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih tijela u svojstvu predlagatelja sudjelovat će svi potpisnici zahtjeva.

S poštovanjem,

U ime predlagatelja:

Prof. dr. sc. Milan Vrkljan

Zastupnik

Hs**NP*021-12/21-08/04*6531-21-01**Hs

Temeljem članka 86. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/10 – pročišćen tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu Ustav), a u vezi s člankom 145. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18 – pročišćen tekst, u daljnjem tekstu Poslovnik), 17 zastupnika u Hrvatskom saboru podnosi ovu

INTERPELACIJU

o radu Vlade Republike Hrvatske u svezi provedbe popisa stanovništva

Radi: kršenja Ustava, hrvatskih zakona i europskih obvezujućih direktiva vezanih uz predstojeći popis stanovništva

O b r a z l o ž e n j e

Prema članku 86. stavku 2. Ustava Republike Hrvatske „najmanje jedna desetina zastupnika Hrvatskog sabora može podnijeti interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske ili pojedinog njezinog člana“, a člankom 145. stavkom 1. Poslovnika Hrvatskoga Sabora propisano je da se interpelacijom „na sjednici Sabora otvara rasprava o radu Vlade u cjelini ili o pojedinim odlukama Vlade ili ministra ako one odstupaju od općeg stajališta Vlade ili ministarstva u provođenju zakona ili utvrđene politike“.

Imajući u vidu citirane odredbe Ustava i Poslovnika, 17 zastupnika u Hrvatskom saboru smatra da je neophodno otvoriti raspravu o radu hrvatske vlade, konkretno, o kršenju Ustava, hrvatskih zakona i europskih obvezujućih direktiva vezanih uz provedbu popisa stanovništva.

1. Dosadašnje radnje Vlade u svezi popisa stanovništva 2021.

Osnovni razlog za provedbu popisa stanovništva jest utvrđivanje činjenica o demografskom potencijalu i osnovnom sastavu stanovništva. Popis stanovništva je za svaku državu, odnosno njegovi rezultati, temelj svih razvojnih planiranja u zemlji, kao i temelj za procjenu investicijske isplativosti u državu od strane globalnih investitora. Rezultati popisa stanovništva su podloga i za donošenje političkih odluka koje trebaju potaknuti revitalizaciju stanovništva, demografske mjere, te dugoročne mjere imigracijske politike. Vjerodostojnost popisa stanovništva se jamči ukoliko se poštuju međunarodni znanstveni standardi pri načinu provedbe popisa. Rezultati nastali uslijed vjerodostojne provedbe popisa stanovništva postaju time i osnova svih ostalih znanstvenih istraživanja.

2. Kriteriji za vjerodostojnu provedbu popisa stanovništva

Popis stanovništva je trenutačni presjek kroz populaciju u točnom određenom kritičnom trenutku. Popisne su jedinice stanovnik, kućanstvo i stan (kuća).

Prilikom donošenja Zakona o popisu stanovništva nisu poštovani međunarodni standardi da pri izradi samog prijedloga Zakona sudjeluju demografski i drugi srodni stručnjaci.

Europska i svjetska praksa, naime, nalažu da svaka država prije same provedbe popisa stanovništva oformi savjet za popis stanovništva s najuglednijim stručnjacima. Hrvatska je javnost, nažalost, suočena s jasnom najavom Vlade RH da će zbog koalicijskih odnosa popis stanovništva biti politiziran. Naime, javnost je informirana da je Vlada prihvatila prijedlog dijela vladajuće koalicije da popisivači građana određene narodnosti mogu biti isključivo pripadnici te etničke skupine u Hrvatskoj. To je u potpunosti protuustavno, ali i protivno temeljnim načelima EU-a, jer diskriminira sve hrvatske državljane koji nisu pripadnici te etničke skupine, ali je segregacijski i diskriminatoran prema samoj konkretnoj etničkoj zajednici.

Prije popisa je neminovno provesti probni popis stanovništva, jednu ili dvije (1-2) godine prije određenog razdoblja za popis, dok se u Hrvatskoj provodeo neposredno par mjeseci prije službenog popisivanja.

Isto tako, prije popisa svaka zemlja ima analitične procjene stanovništva do razine naselja kako bi se provodila kontrola popisivanja.

3. Razlozi podnošenja interpelacije i pravni okvir

Osnovni standard u Europskoj Uniji je da se popis stanovništva provodi temeljem različitih izvora podataka prema čl. 4 Uredbe br. 763/2008 EP-a i Vijeća, te nadalje kako je propisano Uredbama (EZ) br. 223/2009, br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o popisu stanovništva i stanova, Uredbom Komisije (EU) 712/2017 od 20. travnja 2017. o utvrđivanju referentne godine i usvajanju programa statističkih podataka i meta-podataka za popis stanovništva i stanova predviđenim Uredbom (EZ) br. 763/2008 te Provedbenim Uredbama Komisije (EU) 543/2017, 881/2017.

Nadalje, prema čl. 3. hrvatskog Ustava „Sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.“ te čl. 5. „U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom“.

Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske.

U RH je popis uređen Zakonom o popisu stanovništva, kućanstva i stanova u RH N.N. 25/20, 34/21 u kojemu je isključivo propisan popis. No, smatramo da bi Registar stanovništva i teritorijalnih jedinica bio postavljeni sustav baza podataka o stanovništvu (rođeni, umrli, useljeni, iseljeni) i niz drugih podataka do razine naselja bitnih za prostorna i ostala razvojna planiranja. Postojanje registra stanovništava (imaju ga npr. Slovenija i sve razvijene europske

države) omogućilo bi linijsko popisivanje bez terenskih popisivača, te je nekoliko puta jeftinije od klasičnog popisivanja, kakvog i danas provodi Hrvatska.

Registar stanovništva postavlja se u Državni zavod za statistiku, a ostali državni sustavi (MUP, Ministarstvo zdravstva, Državna geodetska uprava i slični) obavezno dostavljaju podatke DZS-u.

Vrlo bitna činjenica jest da je registar stanovništva ključna pretpostavka za sređivanje biračkog popisa.

Potpuno je apsurdna, posebno problematična te protuzakonita tzv. namjera prebivanja, koju za neku drugu osobu iz kućanstva (stvarnog ili fiktivnog) može izjaviti osoba koja daje podatke popisivaču. Namjera prebivanja u slijedećoj godini nakon kritičnog trenutka popisivanja najveći je mogući oblik popisivanja fiktivnog stanovništva ili konkretnije političke manipulacije. Slično je i s izjavom kako osoba godinu dana prije kritičnog trenutka popisivanja već živi u Hrvatskoj.

Osoba nositelj osobnih podataka mora dati privolu kako bi se njeni osjetljivi podaci popisivali ili osoba koja za nju daje podatke mora imati prokuru/ pravno zastupništvo/ posebnu skrb da u njeno ime daje takvu vrstu podataka.

Posredno popisivanje i izjave o namjeri prebivanja u državi pri graničnim okolnostima su obrasci popisivanja fiktivnog stanovništva kao stalnog i po objavi prvih rezultata temelj političkih traženja.

Popisnica je predugačka s mnogobrojnim banalnim pitanjima, nadalje ne spominje se posjedovanje suvremenih tehnologija u kućanstvu (kompjuter, Internet, mogućnost on-line nastave i slično).

Prema popisnici postoji mogućnost etničkog (narodnosnog) izjašnjavanja, ali ne i nacionalnog pa se npr. etnički Mađar ne može izjasniti za hrvatsku nacionalnu pripadnost.

Pri označavanju/ popisivanju točke 17. probnog popisa stanovništva 2021. nije navedeno da takva vrsta podatka nije nužna odnosno da postoji mogućnost ne izjašnjavanja.

Na isti način vezano za iskazivanje pripadnosti određenoj vjeroispovijesti i/ili vjerskoj zajednici nije navedena mogućnost ne izjašnjavanja.

Na točki 26. nije pojašnjeno što se smatra „naknadom u naturi“. Nejasno i zbunjujuće pitanje.

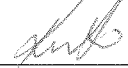

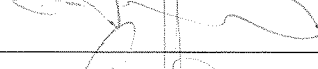
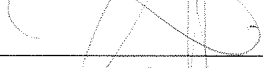

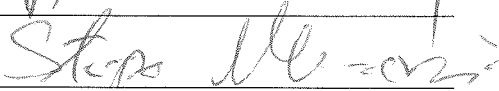

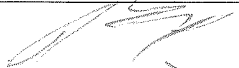

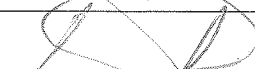
Odlomak popisnice koji se tiče ozlijeđenih civila tijekom Domovinskog rata je nejasna i postavlja se pitanje utemeljenosti popisivanja u popisu stanovništva tih podataka kada bi Država trebala popisivati civilno stradale u Domovinskom ratu s posebno namijenjenim registrom, s naznakom kojim se uvjetima ostvaruje status civilno stradalog, i popratnih dokaza potrebnih za ostvarivanjem tog statusa.

Zbog svega gore navedenog, Hrvatski sabor utvrđuje da postoje značajne manjkavosti te se smatra da je nužno odgoditi popis stanovništva za slijedeću godinu, uz sve potrebne znanstveno-stručne pripreme utemeljene na zakonima i međunarodnim stručnim standardima. Stoga se predlaže usvajanje sljedećih

ZAKLJUČAKA

1. Popis stanovništva u Hrvatskoj provest će se 2022. godine, na dan 31. ožujka 2022. u 24 sata;
2. Hrvatski sabor će putem javnog poziva izabrati Savjet koji će biti sastavljen od najuglednijih demografskih stručnjaka za pripremu;
3. Savjet iz točke 2, predložiti/izraditi će nacrt novog zakona o popisu stanovništva te ga dati Hrvatskom Saboru na usvajanje;
4. Savjet iz točke 2. osnovat će se u roku od 45 dana od dana donošenja ove odluke.

Interpelacija o radu Vlade RH u svezi provedbe popisa stanovništva

Ime i prezime zastupnice/ zastupnika:	Potpis:
MILAN VRUKAN	
KAROLINA VIDOVIĆ KEIŠTO	
NIKOLA GRMOJČIĆ	
ANTE KUPUNDIĆ	
ĐAČO PETROVIĆ	
SANDIĆ TEĐIJKO	
MARIN MIKŠIĆ	
HRVOJE ŽEKANOV	
MARIJAN PAULIČEK	
ANTE PRKACIN	
ZLATKO JASANBEGOVIĆ	
STIPO MLINARIĆ	
MIROSLAV ŠKORO	
MILANO KLJ	
DANIEL SPADIĆ	
IGOR BEJAK	
NINO KASARIĆ	